Zesde Jaer. N° 37. Zaterdag, 17 September 1859.

DE POSTRYDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

De POSTRYDER verschynt eens per week 's zaterdags.
Men schryft in te Tongeren by de W^e J.-P. Collée, boekdrukker en uitgever van dit blad, groote markt, n° 26, en by alle postdirecteurs.
Alle toezending van brieven, annoncen, geld, enz., moet gefrankeerd zyn.

Het abonnement vooraf betaelbaer is bepaeld op 5 fr per jaer.
» » » 3 fr. per half jaer.
Een blad afzonderlyk. . . . . 20 centimen.
De aenkondigingen, per drukregel. . . . . 15 »
De reklamen » . . . . . 25 »

By het zenden van aenkondigingen is eenieder verzocht duidelyk uit te drukken of dezelve in den POSTRYDER alleen, of wel ook in het fransch blad, le COURRIER DU LIMBOURG, moeten opgenomen worden. Deze laetste, voor verscheidene achtereenvolgende keeren gegeven genieten voordeeliger conditiën.

TONGEREN, DEN 17 SEPTEMBER.

Te Biarritz.

Men schryft uit Biarritz 5 september, de volgende byzonderheden :

« De koning der Belgen zal den 14 september hier aenkomen ; hy zal logeeren by M. Ardouin, vader van den luitenant Ardouin, intendant der villa Eugenie. Het gevolg van Z. M. zal in het *hôtel de l'Europe* afstappen. Prins de Chimay is gisteren reeds aengekomen.

» Het saizoen is hier zeer goed ; er zyn eene menigte vreemdelingen, vooral Russen. Het weder is bekoorlyk ; de natuer doet alles wat mogelyk is om de vreemdelingen te lokken ; integendeel doen de menschen niet veel. Wy hebben hier zelfs geene vereenigingsplaets ; de *Casino* is naekt en koud.

» Er heerscht geene orde ; er zyn nauwelyks een dozyn dagbladen, welke men byna nooit in de hand kan krygen ; er is geen enkel duitsch of engelsch blad. Niemand danst er ; sedert eene groote russissche dame voor *tête-à-vis* eene zeer verdachte vrouw heeft gehad, vergelegen zich de dames *comme il faut* enkel met die personen te spreken welke zy kennen.

» Er is, kortom, geen vermaek ; de baden zyn uitmuntend, er is orde, zindelykheid, beleefdheid ; dat is meer dan te Oostende ; maer ons ontbreekt de Kursael van Oostende.

» De keizer zal zondag of maendag aenstaende aenkomen ; hy zal hier 14 dagen blyven. De keizerin blyft tot op het einde van het saizoen. De keizerlyke prins is hier sedert 8 of 10 dagen. Men ziet hem zeer dikwyls, gewoonlyk op zyn kleinen poney. »

De *Nouvelliste de Gand* kondigt een artikel af, dat door al de dagbladen wordt overgenomen, door eenigen onder, door andere met protestatien. Na gezegd te hebben dat l'*Echo du Parlement* beweert, dat de samenkomst te Biarritz een bewys is van de goede overeenstemming der twee souvereinen zegt de *Nouvelliste :*

« Wy zien in dit nieuws maer één klaer en duidelyk feit — het is omdat koning Leopold zich enkel naer Biarritz begeeft *omdat hy er ontboden is* (parce qu'il y a été mandé). Dat die byeenkomst staetkundig zal zyn, daeraen zal niemand twyfelen. Dat men er zal spreken over de kwestie der forten dat is zeker. Reeds zegt eene korrespondentie dat de keizer der Franschen de ontmanteling vraegt van Bergen, Ath, Marienbourg en Philippeville, volgens de bewoording der konventie van december 1831, waervan de bepalingen niet zyn uitgevoerd geworden. »

Volgens de officieele opgaven van den uitlandschen koophandel van Frankryk voor 1858, heeft België voor wat den verkoop en den aenkoop betreft, de derde plaets behouden. Engeland en de Vereenigde Staten alleen overtreffen ons landeken.

In 1858 heeft België voor 124 miljoen franks zyner voortbrengsels aen Frankryk verkocht.

Tenzelfden tyde heeft het voor 158 miljoenen fransche produkten gekocht.

In evenredigheid zyner bevolking, is er geen één volk dat met Frankryk zulk eenen grooten koophandel dryft. Behoeven wy te zeggen hoe noodig het is van zoo kostbare betrekkingen te behouden, van al wat mogelyk is te doen om ze te vergemakkelyken ?

Wy vermenen het niet ; slechts zullen wy doen aenmerken dat het ministerie dien uitgestrekten koophandel benadeeligt met aen het fransch gouden geld geenen wettigen koers te geven.

De dorschmachienen.

Men leest in den *Akkerbouw :*

Sinds eenigen tyd zyn de dorschmachienen in een tamelyk groot getal belgische winningen verspreid. De landbouwers-grondeigenaers, by wien het meermaels aen arbeiders ontbrak, juist op het oogenblik dat zy die het meest van noode hadden, hebben er voordeel uit getrokken.

Het kon ook niet anders gaen. Als men inziet dat een dorschtuig van twee peerdenkrachten, 1200 schoven kan dorschen en eene zuivere winst van 16 tot 20 frs. per dag op den handarbeid aenschaffen ; dat het minder korrels in het stroo laet dan de vlegeldorsching, en dat het de mogelykheid aenschaft van binnen een kort tydverloop het gansche produkt van den oogst te verkoopen dient men niet verwonderd te wezen over den byval der dorschtuigen.

Er zyn evenwel twee klassen van landbouwers, die nog de voordeelen niet hebben kunnen te baet nemen welke deze hedendaegsche uitvinding aenbiedt : wy beoogen de meeste landbouwers-pachters en de kleine gebruikers.

De landbouwers-pachters, aenhoudelyk blootgesteld wordende aen de kans van hunne hofstede te moeten verlaten na verloop van hunne pacht, zyn niet genegen om de kosten op zich te nemen van een dorschtuig dat hen slechts gedurende eenige jaren zou dienen.

Het dunkt ons derhalve dat de eigenaers der verpachte hofsteden, zoowel in hun eigen belang als in dat van de huerders, zouden dienen tusschen te treden in de onkosten, van de daerstelling der manegie en van de plaetsing op zich te nemen, de dorschmachienen zelve op de rekening latende van den pachter, die de eigenaer er van zou wezen en dezelve zou mogen medenemen, als hy eens de hofstede ontruimt, op voorwaerde dat hy de manegie in goeden staet van onderhoud late. Het zou evenzoo zyn indien het dorschtuig door den stoom bewogen ware.

Op die wyze zouden de landbouwers-pachters kunnen gebruik maken van de voordeelen welke de dorschtuigen aenbieden. Van eene andere zyde, zou de hofstede eene grootere weerde hebben, want als een huerder ryker wordt, bebouwt hy zyn land beter en met meer zorg.

De kleine gebruikers zouden mede de voordeelen kunnen benuttigen die uit de dorschtuigen voortvloeijen. Daertoe zyn twee middelen voor handen ; de byzondere vereeniging, ofwel de tusschenkomst der gemeente.

Landbouwers van eene zelfde gemeente kunnen zich vereenigen om de werktuigen te koopen : de gemeente zelf kan dit doen. In dat eene en in het andere geval zouden de kosten van onderhoud en aflossing der koopsom door den huerprys gedekt worden. Een reglement, door de vereeniging of door het gemeente-bestuer opgesteld, volgens dat het geval zich voordoet, zou elks regt in eene gelyke mate regelen en waerborgen.

Landbouw-tentoonstelling van Tongeren.

Zoo als wy het reeds vroeger aengekondigd hebben heeft verleden woensdag de landbouw-tentoonstelling te Tongeren plaets gehad. Ondanks het slecht weder was

---

DE WITTE KAPROENEN.

(*Vervolg.*)

Een lyfjonker kwam op dezen stond binnen.

— Monseigneur, de deken der schippers vraegt een kort gehoor aen uwe heerlykheid.

— Nooit is hy op bekwameren tyd gekomen, zegde de graef. Hy kome binnen.... Ghiselbert, ik wil dat gy getuige van dezes gesprek wezet ; ga in dit kabinet ; van daer zult gy de onmenspraek welke wy gaen hebben kunnen hooren, zonder dat hy uwe tegenwoordigheid hier kunne vermoeden. En herhael het u, indien gy gelogen hebt, het is met u gedaen.

— Voorzeker zal ik niet opgehangen worden, dacht Ghiselbert met haest uit de kamer gaende. Ik ken Yoens, hy zal de woorden welke hy uitgesproken heeft niet loochenen.

Ter zelfder tyd ging de gordyn open die tot ingangdeur diende. Een man verscheen met eene statige houding, met een onverschrokken gelaet, hy boog zich zonder laegheid en naderde tot by Ludovicus Van Male.

— Wat wilt gy van my, meester Yoens ? vraegde de graef zich zachtjes op den rug van zynen leunstoel hellende.

— Monseigneur, gy weet het, ik heb u altyd zonder omwegen gesproken, en deze openhartigheid is zeldzaem in degenen wier het gezag met zyne gunsten omrigt.

— Wat wilt gy zeggen ? hernam de prins met ongeduld.

— De Bruggelingen maken van alle kanten bereidingen voor de uitdelving der vaert welke gy hun toegestaen hebt ! Heb is dan waer dat gy dezen oorlof, die het bestaen van de voorspoed der stad Gent in gevaer gaet brengen, niet wilt herroepen ?

— Eer ik u antwoord, Yoens, weet dat ik eene byeenkomst met u wilde hebben, onderbrak de graef zyn misnoegen met moeite bedwingende En deze byeenkomst moet de band van vriendschap die my aen u hechten nog versterken, of deze liefde voor altoos breken, en alsdan....

— Alsdan, Monseigneur, zal ik wederkeeren tot den nederigen staet waeruit gy my getrokken hebt, antwoordde de deken der schippers op eene onverstoorbare wyze.

— Misschien.... Luister, Yoens, myne geldmiddels zyn uitgeput, gy alleen kunt my helpen om ze te herstellen.

Nog nieuwe belastingen ! maer denk, edele heer....

Wel ja, ik verwacht het ; eene weigering, vertooningen... ik word er aen gewend.

Maer het volk wordt aen uwe verkwistingen niet gewend, Monseigneur. Is het niet treurig van u de overgroote sommen welke gy sedert uwe komst tot het gezag ingegaderd hebt in ydelheden te zien verkwisten ? Hebt gy ooit gedacht dat de sommen die uit de vermenigvuldigde belastingen voortkomen aen het zweet van het volk ontrukt worden ?

Ho ! neen, in de feesten, in de maeltyden, onder het fluweel en de zyde, gaet het niet wel om te denken aen de ellende der menigte. Weet gy, Monseigneur, dat de Vlamingen niet meer genegen zyn om hunne reeds zoo zeer verminderde beurs nog te openen ? Weet gy....

Weet gy, Yoens, onderbrak de graef met hevigheid, eensklaps vol gramschap opstaende, dat ik kotten en galgen heb om de te vrymoedige tael van eenen moedwillige te straffen ?

Deze bedreigingen verschrikken niet degenen welke regtvaerdige wetten en vryheden beschermen, Monseigneur. Ik ben van gevoelen dat het tyd is met uwe dwaze verkwistingen te eindigen ! Gy lacht met onze vertooningen die u verdrieten.... Maer er komt een tydstip op hetwelk de vertooning plaets maekt voor de geroepen en de geroepen....

Voor den opstand, niet waer ? onderbrak Ludovicus Van Male bleek van gramschap En gy wilt my zeggen dat deze tyd gekomen is, niet waer, Yoens ? maer ik verklaer u verrader en trouweloos, want het gerucht loopt dat gy uw hoofd tegen my hebt durven verheffen.... Dat gy den opstand in den zin hebt....

Het is valsch, ik zweer het, Monseigneur.

Dat gy het zaed der tweedragt tegen myn gezag onder het volk hebt verspreid.

Het is valsch.

Dat gy myne vriendschap gebruikt hebt om myne geheime gedachten te verrassen en ze daerna tot aes te werpen aen de uitleggingen eener menigte die altyd bereid is om hare opperhoofden te lasteren.

Het is valsch, het is valsch, zeg ik u !

Ludovicus keerde zich tot het aenpalende kabinet waerin Ghiselbert zich verborgen had, als om hem te beschuldigen van onbeschaemdelyk gelogen te hebben, want hy twyfelde niet aen de geloofwaerdigheid der afloocheningen van Yoens Degene die het wezen van Mathys op dit oogenblik hadde kunnen zien, ware getroffen geweest over de ontsteltenis welke de afloocheningen van zynen vyand op hetzelve verspreid hadden.

Wel nu, meester Jan, hernam de graef een weinig bedaerd, laet ons wederkeeren tot de Bruggelingen van welke gy my kwaemt te spreken. Is het waer dat gy in volle vergadering gezworen hebt hunne werken te stooren indien zy dezelve durfden beginnen ?

Ik heb het gezworen, en ik zal mynen eed houden.

Yoens, Yoens, gy waegt uw hoofd in dit spel. En gy durft diergelyke dingen in myne tegenwoordigheid bekennen ?

Waerom niet, als het de waerheid is ? Luister, Monseigneur, op het eerste woord dat gy my van deze vaert gezegd hebt, heb ik u van dit ontwerp niet afgekeerd ? Heb ik u niet, als goede raedsman, al deszelfs nadeelige gevolgen doen zien ? Hoe is het dan te verwonderen dat ik getrouw blyve aen het gevoelen dat ik u van het begin af geuit heb ? Gy hebt myne raedgevingen veracht. Ik herhael het dan hier voor u, Monseigneur, indien er eenig ongeluk aen de brugsche werklieden overkomt, gy moet het maer aen u zelven wyten.

Dit zyn woorden van opstand en muitery.... Doch ik kan nog in de herroeping van dezen oorlof toestemmen, indien gy my wilt helpen om eene nieuwe belasting van het ryke genootschap waervan gy deken zyt te bekomen.

Hier luisterde Ghiselbert met meer aendacht ; want zyn hoog moedmoest voldaen worden.